

Krajský soud v Ostravě
Havlíčkovo nábr. č. 34
728 81 Ostrava 1

Sp. zn.: **32 I Cm 2682/2017**

Naše zn. OKD/C35

V Brně dne 28. 8. 2017

Žalobce: **Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna, IČO: 47673036,**
se sídlem Michálkovická 108, 710 15 Ostrava – Slezská Ostrava

Žalovaný: **Ing. Lee Louda, IČ: 693 26 681, se sídlem Vodičkova 41, PSČ 110 00 Praha 1, insolvenční správce dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Dolý, Karviná, PSČ 735 06 (dále také jen „insolvenční správce“)**

Právně zastoupen: **JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem, číslo osvědčení ČAK 9714, se sídlem a adresou pro doručování DRV Legal, s.r.o. advokátní kancelář, Brno, Hlinky 118, PSČ 603 00, datová schránka: mcbpt3u**

 Digitálně podepsal
JUDr. Dušan Dvořák

Vyjádření žalovaného k žalobě

Podepsáno elektronicky
Zasláno datovou schránkou

I. Úvod

1. Na základě insolvenčního návrhu bylo dne 3. 5. 2016 zahájeno insolvenční řízení společností OKD, a.s., IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná, společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, vložka B, oddíl 2900 (dále jen „**Dlužník**“), které je vedeno u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „**Insolvenční soud**“) pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016 (dále jen „**Insolvenční řízení**“).
2. Usnesením č. j. KSOS 25 INS 10525/2016 – A19 ze dne 9. 5. 2016 zjistil Insolvenční soud úpadek Dlužníka a insolvenčním správcem ustanovil Ing. Lee Loudu, se sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1.
3. Dne 28. 6. 2017 byla žalovanému doručena výzva Insolvenčního soudu, aby do 60 dnů od jejího doručení sdělil soudu své stanovisko k žalobě žalobce Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna, IČO: 47673036, se sídlem Michálkovická 108, 710 15 Ostrava – Slezská Ostrava ze dne 6. 6. 2017 (dále jen „**Žaloba**“). Žalovaný tímto vyhovuje uvedené výzvě soudu a předkládá tímto své stanovisko k Žalobě.

II. Argumentace žalobce

4. Žalobce se domáhá určení, že jeho pohledávka za ve výši 1.200.700,- Kč (dále jen „**Pohledávka**“) z titulu platebního výměru vystaveného žalobcem dne 9. 5. 2016, č.j. 200.16.0001-02/1, který nabyt právní moci dne 26. 5. 2016 (dále jen „**Výměr**“) je pohledávkou za majetkovou podstatou. Žalovaný s tímto názorem žalobce nesouhlasí, Pohledávka není dle jeho názoru pohledávkou za majetkovou podstatou a jedná se o běžnou pohledávku, která měla být řádně uplatněna v rámci insolvenčního řízení přihláškou.
5. Dle názoru žalobce se jedná o pohledávku za majetkovou podstatou dle ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona (dále jen „**InsZ**“), které zní:
*„(2) Pohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku, jsou
(...)
e) daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění, pohledávky vzniklé opravou výše daně u pohledávek za dlužníkem v insolvenčním řízení podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty,“*
6. Aby se jednalo o pohledávku za majetkovou podstatou dle výše citovaného ustanovení, musí být splněny jednak časové podmínky (vznik Pohledávky až po rozhodnutí o úpadku), a podmínky věcné (musí se jednat o vymezený typ pohledávky se zvláštní povahou, uvedený v § 168 odst. 2 písm. e) InsZ). Dle názoru žalovaného nejsou splněny ani věcné ani časové podmínky aplikace ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ. Pohledávku tak není možné považovat za pohledávku za majetkovou podstatou.

III. Věcné podmínky

7. Zákonný výčet dle ustanovení § 168 odst. 2 InsZ je taxativní a měl by být vykládán restriktivně, aby nedocházelo ke znevýhodňování ostatních věřitelů. Podřazování Pohledávky pod ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ považuje žalovaný za nepřipustně extenzivní výklad tohoto ustanovení.

8. Žalobce dovozuje subsumpci Pohledávky pod ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ ze skutečnosti, že „jde-li o splatnost přirážky, způsob jejího placení a její vymáhání, postupuje se stejně jako u pojistného“¹. Dle názoru žalovaného tato domněnka žalobce neobstojí. Charakter Pohledávky nelze dovozovat toliko z její splatnosti, způsobu placení či vymáhání, a to zejména když předmětné ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ splatnost, vymáhání ani způsob placení pohledávek neřeší.
9. Aby bylo možno Pohledávku podřadit pod režim dle § 168 odst. 2 písm. e) InsZ, muselo by se jednat o jednu ze zde definovaných pohledávek. **Přirážka k pojistnému** však dle tohoto ustanovení pohledávkou za majetkovou podstatou není, ani se nejedná o pohledávku s obdobným charakterem.
10. Nejblíže ze všech v ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ uvedených typů pohledávek má Pohledávka pochopitelně k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, tím však přirážka k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění není.
11. **Povinnost platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění vzniká ze zákona**, za podmínek upravených zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZP“). Jedná se o obligatorní plnění, které je pojištěnec, jeho zaměstnavatel, případně jiná osoba povinna odvádět do systému veřejného zdravotního pojištění. Toto plnění je povinné, nelze se mu vyhnout a o jeho placení nerozhoduje zdravotní pojišťovna. Zdravotní pojišťovna (tedy ani žalobce) nemá právo tuto povinnost uložit, a jak dovedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 3 Ads 85/2005-77, ze dne 15.3.2007, nemá dokonce ani právo neplnění této povinnosti prominout.
12. Charakter přirážky k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění je naproti tomu zcela odlišný. Ustanovení § 45 odst. 1 ZZP uvádí: „*Príslušná zdravotní pojišťovna **může** vyměřit přirážku k pojistnému zaměstnavateli, u něhož došlo v uplynulém kalendářním roce k opakovanému výskytu pracovních úrazů nebo nemocí z povolání ze stejných příčin a v důsledku toho i ke zvýšení nákladů na zdravotní služby, s výjimkou těch pracovních úrazů nebo nemocí z povolání, jejichž příčina je nezjištěna nebo k nimž došlo ohrožením zvířaty nebo přírodními živly anebo v důsledku protiprávního jednání třetích osob.*“
13. **Ze slova „může“ jednoznačně vyplývá, že placení přirážky k pojistnému je pouze fakultativním plněním, o němž rozhoduje zdravotní pojišťovna na základě zákonného pověření. Na rozdíl od pojistného samotného se nejedná o povinnost, která by vznikala přímo ze zákona.** Přirážku k pojistnému a pojistné na zdravotní pojištění tak nelze ztotožňovat a nelze ji považovat za pohledávku ve smyslu ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ. Svým charakterem jsou zcela odlišné, neboť pojistné na zdravotní pojištění je zákonodárcem bezvýjimečně požadované plnění, o jehož úhradě žalobce, coby zdravotní pojišťovna nerozhoduje, zatímco přirážka k pojistnému je plnění, o němž pojišťovna rozhoduje z moci jí svěřené.
14. Přirážku ke zdravotnímu pojištění lze připodobnit spíše k sankci za opakovaný výskyt pracovních úrazů nebo nemocí z povolání. Nejedná se tak o pohledávku za majetkovou podstatou. Tento svůj závěr žalovaný opírá o rozsudek Vrchního soudu v Praze, č.j. 104 VSPH 548/2016-72, ze dne 10.10.2016 (dále jen „**Rozsudek VS**“):
- „Odvod za porušení rozpočtové kázně podle § 44 zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, není pohledávkou za majetkovou podstatou ve smyslu § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona, neboť není daní a není ani jiným obdobným peněžitým plněním z hlediska insolvenčního zákona, bez ohledu na to, že se při jeho správě postupuje podle zák. č. 280/2009 Sb., daňového řádu, jak vyplývá z § 44a odst. 9 zákona o rozpočtových*

¹ čl. II Žaloby

pravidlech, a že podle § 2 odst. 3 písm. b) daňového řádu se daní pro účely daňového řádu rozumí peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle daňového řádu. (KSPA 56 INS 32350/2012)“

15. Žalovaný si je vědom, že Rozsudek VS se nevztahuje přímo na přírážku k pojistnému na zdravotní pojištění, nýbrž k odvodu za porušení rozpočtové kázně, nicméně jeho závěry jsou dle žalovaného na danou věc aplikovatelné.
16. Z Rozsudku VS vyplývá, že není rozhodující, jakým právním předpisem se při správě Pohledávky postupuje, jak dovozuje žalobce, když hovoří o totožné správě přírážky a pojistného, ale že **je podstatné, že není naplněna charakteristika pohledávky dle ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ**, což je dáno také v případě přírážky k pojistnému.

IV. Časové podmínky

17. Žalovaný je přesvědčen, že výše uvedené postačuje k tomu, aby soud určil, že Pohledávku nelze považovat za pohledávku za majetkovou podstatou, neboť se nejedná o pohledávku ve smyslu ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ, z důvodu procesní opatrnosti si však ještě dovoluje uvést, že pokud by soud shledal, že svou povahou Pohledávka splňuje podmínky § 168 odst. 2 písm. e) InsZ, nelze shledat, že je splněna časová podmínka tohoto ustanovení, tedy vznik pohledávky po rozhodnutí o úpadku.
18. Žalovaný nepopírá, že Výměr byl vydán v den rozhodnutí o úpadku Dlužníka a nabytí právní moci až po něm, nicméně tato data nejsou v této věci rozhodující. Rozhodující je totiž dle ustanovení § 168 odst. 2 InsZ okamžik **vzniku** Pohledávky.
19. Pohledávka byla vyměřena za opakovaný výskyt pracovních úrazů na pracovištích Dlužníka v roce **2015**. Výměr mohl být žalobcem vystaven v souladu s ustanovením § 45 odst. 3 ZPP kdykoli v období od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2016.
20. Dle výslovného znění zákona se jedná „*Platební výměr na přírážku k pojistnému za kalendářní rok...*“ Nejedná se o přírážku **na** kalendářní rok, tj. na rok, kdy byl Výměr vydán, nýbrž **za** kalendářní rok, tedy za rok předchozí. Vznik povinnosti se tak jasně váže k roku 2015, nikoli k vydání Výměru. Ten je toliko deklaratorním potvrzením dřívějšího vzniku povinnosti.
21. Terminologicky shodný je například § 136 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**DŘ**“), respektive rozdíly mezi odst. 1 a 3 tohoto ustanovení:
(1) Daňové přiznání u daní vyměřovaných za zdaňovací období, které činí nejméně 12 měsíců, se podává nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období.
(3) Daňové přiznání u daní vyměřovaných na zdaňovací období, které činí 12 měsíců, se podává nejpozději do konce prvního měsíce, jímž začíná běh zdaňovacího období.
22. Je tak zřejmé, že pokud se jakýkoli poplatek platí zpětně, tj. za povinnost, která vznikla již před samotným vydáním Výměru, je namístě předložka **za**, kterou zákonodárce užívá také pro přírážku na pojistném za zdravotní pojištění. **Povinnost Dlužníka tak vznikla již k 1. 1. 2016, nikoli až vydáním Výměru.** S těmito závěry je v souladu také odborná literatura a judikatura (ačkoli je použitelná pouze přiměřeně, neboť nedopadá přímo na přírážku k pojistnému).
23. Za nejlépe použitelný lze považovat rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29.1.2015, sp.zn. 71 ICm 3514/2014, zabývající se platebním výměrem vydaným Českou správnou sociálního zabezpečení:

„Soud se zcela ztotožnil se stanoviskem žalovaného. Žalobci nic nebránilo, aby nově dopočtený nárok řádně ve lhůtě (do 09.06.2014) dle rozhodnutí o úpadku přihlásil (viz shora uvedená přihláška č. P13 věřitele č. 11-žalobce). Dle soudu se nejedná o pohledávku za majetkovou podstatou dle § 168 odst. 2 písm. e) IZ. Jedná o nárok, který vznikl zpětně, ale byl pouze dne 30.05.2014 vyměřen a uplatněn u insolvenčního správce. Princip pohledávek za majetkovou podstatou resp. na roveň jim postaveným spočívá v tom, že se jedná o nároky, které vznikají nově či v průběhu insolvenčního řízení, nikoliv zpětně a jsou v mezidobí uplatněny za majetkovou podstatou či na roveň jim postaveným.“

24. Princip je v případě Pohledávky zcela stejný, jako u výše citovaného judikátu. **Pohledávku rozhodně nelze považovat za nárok, který vznikl nově až v průběhu insolvenčního řízení.** Naopak se jedná o nárok, který vznikl v průběhu celého předchozího roku (2015) a dospěl s jeho koncem. Proč by se Pohledávka měla považovat za pohledávku za majetkovou podstatou, když její vznik se neváže na rok, v němž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku Dlužníka?
25. A co pohledávky totožného charakteru jiných zdravotních pojišťoven, které vydaly platební výměr na přírážku k pojistnému za kalendářní rok, dříve než žalobce (před rozhodnutím o úpadku) - proč by na rozdíl od Pohledávky měly být uspokojovány jako běžné přihlášené pohledávky? Žalobce by tak byl jako věřitel pohledávky za majetkovou podstatou bezdůvodně zvýhodněn oproti ostatním zdravotním pojišťovnám, které by své pohledávky musely přihlásit a byly by uspokojovány poměrně s ostatními věřiteli. Takový stav by byl jistě nepřipustný a nespravedlivý.
26. Charakter pohledávky, zda se jedná o pohledávku za majetkovou podstatou či nikoliv, nelze zakládat na datu vydání, případně právní moci platebního výměru. K této otázce se již opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud ČR, které např. i ve svém rozsudku ze dne 25. června 2009, sp. zn. 6 Ads 26/2008, uzavřel, že **platební výměr je rozhodnutím deklaratorní povahy, kterým se pouze individualizuje zákonem stanovená povinnost** (podobně srov. rozsudek NSS ze dne 14. prosince 2016, sp. zn. 4 Ads 203/2016). Pokud bychom přijali opačný úsudek, jak nastiňuje žalobce, dospěli bychom k zcela absurdnímu závěru, že zdravotní pojišťovna si může sama rozhodovat o charakteru, zda její pohledávka je či není pohledávkou za majetkovou podstatou a to v závislosti na datu, ke kterému sama vystaví dlužníkovi platební výměr, zda před či po rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku. Takový závěr je však zcela nepřipustný a v rozporu s účely InsZ.
27. Shodně uzavírá také komentář k InsZ²:
„**Rozhodujícím kritériem pro jejich zařazení** (mezi pohledávky za majetkovou podstatou – pozn. autora) **není tedy doba vystavení platebního výměru a doručení platebního či dodatečného platebního výměru dlužníkovi (případně insolvenčnímu správci), ale vznik daňové povinnosti.**“
28. Žalovaný si je vědom, že se zde nejedná o daňovou povinnost, nicméně základní princip je zde opět shodný. Vznik povinnosti se váže k dřívějšímu období než je vydání Výměru, a Pohledávku tak nelze považovat za vzniklou po vydání rozhodnutí o úpadku Dlužníka. Žalovaný zdůrazňuje, že povaha platebního výměru vydávaného správcem daně, Českou správnou sociálního zabezpečení i zdravotní pojišťovnou je zcela stejný. Jedná se o správní akt, který pouze osvědčuje povinnost k plnění, která však vznikla již dříve, v předchozím období. **Okamžik vzniku Pohledávky jako takové však není vázán na vydání Výměru, nýbrž na předchozí kalendářní rok.**

² TARANDA, Petr. § 168 In: HÁSOVÁ, Jiřina a kol. *Insolvenční zákon*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 588. ISBN 978-80-7400-555-8.

**V.
Závěr**

29. Pohledávka, jak vyplývá z výše uvedeného, svou povahou není pohledávkou za majetkovou podstatou ve smyslu ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ. I kdyby však soud shledal, že svou povahou Pohledávka spadá mezi pohledávky za majetkovou podstatou ve smyslu ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ je, Pohledávka žalobce vznikla před vydáním rozhodnutí o úpadku Dlužníka, a proto není naplněna ani druhá z nutných podmínek pro aplikaci ustanovení § 168 odst. 2 písm. e) InsZ. Pohledávka tak z obou výše uvedených důvodů nemůže být soudem označena za pohledávku za majetkovou podstatou.
30. **Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhuje, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení.**

Podáno s účtou

Za Ing. Lee Loudu
insolvenčního správce dlužníka OKD, a.s.

JUDr. Dušan Dvořák, advokát v plné moci